

29 Οκτωβρίου 2016

Το μενταγιόν - Μια ιστορία του 1940

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Σβησμένα βογγητά έκαναν τον Κυριάκο να κόψει το γρήγορο περπάτημά του. Κατέβασε απότομα το όπλο του απ' τον ώμο και πήρε θέση μάχης. Προχωρούσε σαν το λαγωνικό. Κάτω από τις βαριές αρβύλες του σακατεύονταν πουρναρόκλαδα και τσαλιά[1].

Κατέβαινε προσεκτικά την απότομη πλαγιά ανοίγοντας δρόμο με την ξιφολόγχη του. Τα βογγητά δυνάμωναν· σημάδι πως πλησίαζε σ' άνθρωπο. Έριξε ένα γύρω τη ματιά ερευνητικά κι άγρια. Τούτη την ώρα του δειλινού δύσκολα ξεχώριζε τις σκιές από τα πράγματα. Προχωρούσε περισσότερο με την ακοή παρά με την όραση.

— Aqua! Aqua! [2] ιταλικό αναφιλητό κι έκκληση για νερό τον έκανε να σκύψει στη ρίζα ενός θάμνου. Ανάσκελα πεσμένος στις λάσπες σάλευε –μ' όσες δυνάμεις του είχαν απομείνει– ένας Ιταλός της μεραρχίας των Κενταύρων.

Οι δύο άντρες κοιτάχτηκαν στα μάτια. Δεν γνώριζε ο ένας τη γλώσσα του άλλου. Δεν γνώριζε ο ένας τις προθέσεις του άλλου. Δεν γνώριζε ο ένας τίποτε για τον άλλο, εκτός από το ότι ήταν εχθροί.

Ωρα δειλινού, ο βασιλιάς ήλιος είχε στεφανώσει με πορφυρόχρυσια παχιά σύννεφα τις κορυφές της Πίνδου κι είχε από ώρα χαθεί πέρα μακριά, μακριά, δυτικά, προς την πατρίδα του πληγωμένου στρατιώτη.

Ο Κυριάκος στάθηκε αμήχανος μπροστά στον Ιταλό με το διαπεραστικό γαλανό βλέμμα και τη μεγάλη σχισμή στον κρόταφο.

Ύστερα έσκυψε αμίλητος κι έβγαλε απ' το γυλιό του έναν πρόχειρο επίδεσμο και λίγο ιώδιο. Καθάρισε την πληγή κι έδεσε το κεφάλι του «εχθρού». Ξέσφισε από τη ζώνη του μια μικρή μποτίλια κι έσταξε λίγο νερό στα φλογισμένα χείλη του Ιταλού. Όση ώρα τον περιποιόταν, κανένας από τους δυό δεν μιλούσε. Ο Κυριάκος έμοιαζε να ιερουργεί κάποιο μυστήριο κι ο Ιταλός προσπαθούσε να αρπάξει δυό τρεις μπουκιές ζωής.

Υποβαστάζοντας ο ένας τον άλλον κατηφόριζαν με δυσκολία στη γυμνή, γλιστερή, σκοτεινή βουνοπλαγιά. Κάπου μακριά κρότοι πολέμου τους έκαναν να γυρίζουν τα κεφάλια τους πότε πότε και να αγναντεύουν τον σκοτεινό ορίζοντα.

Κατέβαιναν, κατέβαιναν... και, κάθε φορά που τους φώτιζε το φεγγάρι ανάμεσα από τα σύννεφα, έμοιαζαν γι' αδελφικό σύμπλεγμα.

Κατέβαιναν και ήταν δυό σκέτοι άνθρωποι.

Έφτασαν στον πρώτο σταθμό «Πρώτων Βοηθειών. Ιδρωμένος ο Κυριάκος και ματωμένος ως τη φανέλα απ' το γερμένο πάνω του κεφάλι του Ιταλού, ειδοποίησε φωνάζοντας μια νοσοκόμα.

Λίγο πριν αφήσει τον Ιταλό στο φορείο, ένιωσε ατσάλινο χέρι να σφίγγει το δικό του. Απόρησε με τη δύναμη του εξαντλημένου κορμιού. Απόρησε περισσότερο, όταν ο Ιταλός ψαχουλεύοντας στο μέρος της καρδιάς τράβηξε κι έβγαλε από το λαιμό ένα μενταγιόν κρεμασμένο από χρυσή καδένα. Το χούφτωσε με τα δυό του χέρια, το φίλησε και με δάκρυα το απόθεσε στις χούφτες του Κυριάκου. Οι κινήσεις του, όπως και το γεμάτο ευγνωμοσύνη γαλανό βλέμμα του, δεν σήκωναν αντιρρήσεις.

— Μπαμπά, να το πουλήσουμε, για να αγοράσουμε ψωμί.

— Ναί, μπαμπά, σε παρακαλούμε.

Αμέτρητες φορές είχε ξεκρεμάσει απ' το λαιμό του ο Κυριάκος το παράξενο ιταλικό μενταγιόν κι άλλες τόσες το ξαναφόραγε. Δεν αποφάσιζε να το πουλήσει. Το ε βγαζε πάνω στο αδειανό τραπέζι τους και το κοίταζαν όλοι στο φως της γκαζόλαμπας. Μικρό οβάλ από ακριβή πορσελάνη με χρυσό στεφάνωμα και δυό ακριβά πετράδια πάνω και κάτω. Έμπηκτα στο κέντρο της πορσελάνης δυό γράμματα σε σύμπλεγμα από λευκή πλατίνα.

Πόσες ιστορίες δεν είχαν πλέξει μαζί με τη γυναίκα του και τα παιδιά του για τα μυστικά που ίσως θα κρύβονταν από πίσω...

— Να το πουλήσουμε, Κυριάκο, μίλησε τρυφερά κι η γυναίκα του. Έξι μήνες τώρα, μέσα στη μαύρη κατοχή, λειώνουμε από την πείνα μέρα τη μέρα.

— Έχει ο Θεός, ψιθύρισε και το ξανάβαλε στο λαιμό του. Έχει ο Θεός, είπε ξανά. Καί τρίτωσε το λόγο φωναχτά, χορταστικά: «Έχει ο Θεός».

Βγήκε στο δρόμο, ανηφόρισε την οδό Κυδαθηναίων και έστριψε αριστερά στη Φιλελλήνων. Απέναντί του, σταματημένο μπροστά στη ρώσικη εκκλησία ένα

καμιόνι ιταλικό. Σαν από κάποια ξελογιάστρα δύναμη διέσχισε το δρόμο και βρέθηκε πίσω από την κλειστή καρότσα. Περπατούσε σαν υπνωτισμένος. Έβαλε το χέρι του στο μουςαμά που έφραξε το άνοιγμα. Μόνο σαν ξεπρόβαλαν τα ζεστά αχνιστά καρβέλια ψωμί, κατάλαβε την ξελογιάστρα δύναμη που τον οδήγησε σε τέτοια αποκοτιά. Πόσον καιρό είχαν να μυρίσουν ζε στο ψωμί! Ω, να μπορούσε να φωνάξει τα παιδιά του, να φωνάξει όλα τα παιδιά της Κατοχής να μυρίσουν λιγάκι...

Δυό γεροδεμένοι Ιταλοί τον τσάκισαν την ώρα που με κλειστά τα μάτια οσφραίνονταν και ονειρευόταν. Τον έσπρωξαν με βία τον «κλέφτη», τον έριξαν κάτω και πρότειναν τα όπλα τους. Πίσω από τα κεφάλια τους πρόβαλε ο αξιωματικός τους. Ο Κυριάκος με συγκλονισμό ατένισε τα γαλανά μάτια. Έβαλε αργά το χέρι στην καρδιά και τράβηξε έξω το μενταγιόν.

Στο νεύμα του αξιωματικού οι δύο στρατιώτες άνοιξαν δρόμο, και ο Κυριάκος διατάχθηκε να ακολουθήσει τον βλοσυρό βαθμοφόρο.

Χίλιες απελπιστικές σκέψεις τον έζωσαν. «Λες να λάθεψε; Λες να του στήσαν καμιά δουλειά; Λες να τον θεώρησαν δυό φορές κλέφτη; Λες...».

Τριακόσια μέτρα ήταν όλα κι όλα ως να στρίψουν παρακάτω στην Όθωνος κι ο Κυριάκος νόμισε πως ξαναπερπάτησε όλη την Πίνδο. Η καρδιά του χτυπούσε να σπάσει και η χρυσή καδένα με το μενταγιόν χοροπηδούσε πάνω στο στήθος του.

Μείναν μόνοι στην πρώτη στοά της Όθωνος. Ο Ιταλός κοίταζε στο σημείο της καρδιάς του Κυριάκου. Άνοιξε ο Έλληνας το σακάκι κι έπιασε το κόσμημα.

Σύγκορμος τραντάχτηκε από τους λυγμούς ο Ιταλός κι έκλεισε στις χούφτες του τα σκελετωμένα χέρια του Κυριάκου, του σωτήρα του.

Έβγαλε με αργές κινήσεις ο Κυριάκος το ακριβό κόσμημα και το πέρασε στο λαιμό του αξιωματικού. Χάιδεψε ύστερα τον χρυσό σταυρό του κι είπε «Έχει ο Θεός».

Έκανε να φύγει, μα τα χέρια του Ιταλού δεν τον άφηναν... τα χέρια του Θεού δεν τον άφηναν.

— Πόσο κόστιζε το μενταγιόν, παππού;

— Όσο η αγάπη κι η ευγνωμοσύνη, παιδιά μου.

— Μα, ήταν τόσο ακριβό, όσο λέει η γιαγιά;

— Ναί, και περισσότερο ακόμη. Έφτασε να μας θρέψει σ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής. Ας τον έχει καλά ο Θεός, ψιθύρισε ο παππούς Κυριάκος τελειώνοντας τούτη την αληθινή ιστορία κι έκανε το σημείο του σταυρού.

Η. Ν.

1. τσαλί = ιερό χόρτο πού χρησιμεύει για προσάναμμα / φρύγανο

2. ιταλική λέξη πού σημαίνει νερό

Πηγή: vimaorthodoxias.gr